

Resolutionen vedrørende *Nordrhodesia* har følgende ordlyd:

Generalforsamlingen, som

erindrer om sin resolution 1514 (XV) af 14. december 1960,

har behandlet den del af beretningen fra udvalget vedrørende situationen i forbindelse med erklæringen om tilståelse af uafhængighed til koloniområder og deres befolkninger, som vedrører Nordrhodesia,

bemærker sig den af den administrerende magt den 4. december 1963 afgivne redegørelse vedrørende den senere tids forfatningsmæssige udvikling i Nordrhodesia,

1. *bekræfter påny den umistelige ret til selvbestemmelse og uafhængighed, som tilkommer Nordrhodesias folk,*
2. *konstaterer med tilfredshed, at der vil blive afholdt valg til det nye lovgivende råd i januar 1964,*
3. *udtrykker håbet om, at Nordrhodesia snart mest muligt vil opnå uafhængighed, og anmoder den administrerende magt om i samråd med Nordrhodesias nyvalgte regering at fastsætte en dato for områdets uafhængighed,*
4. *udtrykker håbet om, at der ikke vil lægge sig nogen ny hindring i vejen for Nordrhodesias opnåelse af uafhængighed, og at området senest på den ovenfor i § 3 omtalte dato vil blive en uafhængig stat.*

Aden-spørgsmålet.

1. Nogle faktiske oplysninger om området.

Den geografiske betegnelse Aden omfatter den tidligere britiske kronkoloni Aden samt de to Aden-protectorater (herefter benævnt protectoratet), det vestlige og det østlige.

Den tidligere kronkoloni, der består af byen Aden med nærmeste opland, dækker et område på ca. 200 km² og har en befolkning på ca. 220.000, hvoraf ca. 75 pct. arabere (af disse 53 pct. stammende fra Yemen), ca. 20 pct. indere og somalier og nogle få procent europæere.

De to protectorater, der udgør koloniens bagland, dækker et område på ca. 290.000 km² og har en befolkning på ca. 1 million. Protectoratet grænser mod øst til sultana-

tet Muscat og Oman, mod nord til det store saudi-arabiske ørkenområde, Rubah 'al Khali, mod vest til Yemen og mod syd til Aden Golfen og Det indiske Ocean. Protectoratet har en kystlinje på ca. 1.200 km regnet fra øen Perim lige syd for Yemens grænse til sultanatet Muscat og Oman.

Som følge af sin geografiske beliggenhed har byen Aden helt fra gammel tid spillet en vigtig rolle i samhandelen mellem Europa og Det fjerne Østen. Storbritannien, der også indså Adens militærstrategiske betydning, satte sig i 1839 fast i byen, der nogle år senere blev indlemmet i det britiske imperium. Åbningen af Suezkanalen gjorde Aden til en af de overhovedet vigtigste transit- og forsyningshavne på søvejen til Det fjerne Østen.

A. *Kolonien* blev indtil 1937 regeret af den britiske koloniregering i Indien, men blev derpå lagt direkte ind under koloniministeriet i London med status af kronkoloni. Koloniens administration overgik til en guvernør bistået af et udøvende råd sammensat af medlemmer, som besad denne status i kraft af det embede, de beklædte, samt visse af guvernøren udpegede personer. Rådets sammensætning blev i 1958 ændret til at bestå af guvernøren, 5 embedsmedlemmer samt 5 medlemmer valgt eller udpeget af Den lovgivende Forsamling.

I 1947 blev der oprettet en lovgivende forsamling i Aden, som fik bemyndigelse til at træffe beslutning i spørgsmål vedrørende koloniens indre anliggender. Forsamlingen fik i 1956 et folkevalgt element og kom fra 1958 til at bestå af 12 valgte indfødte medlemmer, 5 fødte medlemmer og 6 medlemmer udpeget af forsamlingens præsident, guvernøren.

B. *Protectoratet.* I første halvdel af dette århundrede undertegnede de regerende sultaner i området traktater med Storbritannien, hvorefter området, der bestod af i alt 23 enkeltstater, blev et britisk protectorat under kolonien Adens guvernør. Den traditionelle lokale forvaltning blev dog bevaret.

Den 11. februar 1959 dannede seks af de større enkeltstater i det vestlige Aden-protectorat en føderation, Den syd-arabiske Føderation som umiddelbart efter underskrev en traktat med Storbritannien om